

Đàn - bà

DEPOT LIBRAL
INDOCHINE
N° 11293

MỖI SỐ 0\$08

THƯ TỜ NGÂN-PHIẾU

XIN GỬI VỀ:

La Directrice du
Tuần-báo ĐÀN-BÀ
76, WIELLE, HANOI

BA THÁNG..... 1\$00

SÁU THÁNG.... 2,00

MỘT NĂM..... 4,00

CHÍNH-PHỦ GẤP ĐÔI

TUẦN BÁO XUẤT BẢN NGÀY THỨ SÁU — NĂM THỨ HAI — SỐ 41 — 12 JANVIER 1940

NÓI CHUYỆN GIÁO-DỤC

Muốn lấy một người đàn-bà làm kiểu mẫu đề tiêu biểu cho nền giáo dục của thời đại nho học thật là một việc dễ dàng. Người ta có thể dựa vào những sách như Nữ-huấn-ca của cụ Nguyễn-Trãi chẳng hạn.

Tôi nói thế không phải khen ngợi, tiếc thương gì cái nền giáo dục đã qua mất rồi ấy đâu, nhưng đề dẫn ý rằng ở thời đại nho học những người đàn bà con gái đã có một nền giáo dục nhất định, phổ thông đều: khắp các tầng dân chúng cũng cùng có một nền nếp giáo dục giống nhau để giầy dõ con gái. Nói đến một người đàn-bà có giáo-dục tức khắc mọi người biết ngay những đức tính gì, người đàn-bà ấy đã có.

Thế mà hóa ra người đàn-bà của thời nho học đã sung sướng hơn chị em ta. Sung sướng ở chỗ có sẵn phương hướng vạch sẵn rõ rệt trước mặt mà đi, không phải băn khoăn lo sợ đi ngược với những ước-lệ được coi là chính đáng của cái xã-hội mình đang sống. Thật thế, nếu chúng ta nghĩ xa một chút, chúng ta không còn tự phụ rằng chúng ta sung sướng hơn các cụ bà trước bởi cuộc-sống của chúng ta được rộng rãi, tự do hơn. Có tự do, có rộng rãi đấy, chúng ta chẳng khác gì đàn cá ở lạch được thả ra ngoài hồ mà vây vùng nhưng không biết vây vùng theo một phương hướng nào, vì chúng ta có được một nền giáo dục nào hướng dẫn đâu. Giáo-dục cũ

chúng ta cho là hẹp hòi, giáo-dục mới, tưởng là thích hợp với chúng ta thì chưa hiện-hình. Bằng cớ, các bậc cha mẹ vẫn thờ dài. « Biết dạy chúng nó thế nào, dạy theo xưa thì chúng kêu là hủ, mà dạy theo tây... » (nên nói thật là các người và cả bạn tân học chúng ta nữa đã mấy ai hiểu rõ « Tây họ giầy » thế nào mà theo). Thành thử chúng ta đành chỉ sống hủ hơ, gặp sao hay vậy, như đám cây mọc dại ở vườn hoang, không được người làm vườn nào săn sóc lá sâu, tưới bón chăm nom để hoa được mẫm hơn, quả được ngọt hơn. Chúng ta sống hoàn toàn dui dắt bởi thiên-lương và thật là một sự may rủi... của gia-đình ta, của riêng chúng ta tùy theo chúng ta hư, hay nên. Vô tình các cha mẹ đã tổ rõ tình trạng không có một giáo-dục của chúng ta, bằng câu nói tặc-trách cho là tại phúc nhà kém, khi gặp một đứa con hư. Cứ gì nghề nông ở xứ này mới được mùa hay thất bát tùy trời, cả cái giáo-dục của loài người ở xứ này trong thời đại này cũng là hủ hơ nhờ trời, hay nói theo các cụ, nhờ « phúc trạch của tổ ấm » cả.

Giáo-dục đã không có một nền vững chãi, nhất định, thì mỗi nhà giầy con theo một ý riêng của mình. Thật là một sự bối rối vô cùng cho chúng ta nếu bây giờ ai các cớ hỏi chúng ta người đàn-bà Việt phải chau-luyện những đức tính gì để làm một kiểu mẫu cho nền giáo-dục của thời đại này? Và tất cả những người đàn-bà có giáo-dục cùng

nhận thấy hình ảnh tâm-trí mình trong người kiểu-mẫu ấy, không có điều gì phải chối, cãi hay phân vân với nhau. Tôi nói thế vì ngay một chuyện xã-giao — một ngành của giáo-dục toàn-thể — một cư-sử lịch thiệp có giáo-dục của người đàn-bà đối với người này, rất có thể bị coi là kém giáo-dục đối với người khác, không phải vì trình-độ giáo-dục của hai người ấy hơn kém nhau, nhưng bởi giáo-dục của hai người ấy khác nhau. Nói thế nghĩa là nếu có một nền giáo-dục ở xứ ta thì nền giáo-dục ấy không toàn nhất chút nào, nó thay đổi với mỗi nhà, mỗi người.

Chúng ta đã hiểu những tai hại của cái tình-trạng không có giáo-dục, hay giáo-dục lộn xộn của chúng ta. Đừng làm vẻ ưu thời than tiếc cái nền giáo-dục nho học xưa mà chúng ta thật tâm nhận thấy rằng không còn thích hợp hay chỉ còn thích hợp ở những điều đại cương lòng nhân hậu, làm mẹ, làm vợ tốt. Chúng ta có thể tự tạo lấy một nền giáo-dục, với những chi-tiết những phương-pháp thích hợp cho chúng ta. Đừng sợ rằng: đây là công việc « độc-quyền » của một nhà đạo-đức hay giáo-chủ nào, chúng ta không có đủ tài lực màng tới. Người ta đã đạo-mạo khi nói đến hai chữ Giáo-Dục viết toàn bằng chữ hoa để làm chúng ta sợ đấy thôi. Các bạn có ngờ đâu một bác-sĩ tâm thường như Victor Pauchet lúc sau hồi Âu-chiến, đã du-nhập được vào dân chúng Pháp một quan-niệm mới về sự giáo-dục, nó thành căn-bản cho nền giáo-dục con trẻ hiện thời của người Pháp! Cứ nói đến, bàn đến

(Xem tiếp trang 9)

DỐI VỚI BAN CHỒNG

Bạn mới lấy chồng hơn nửa lấy người mà bạn hằng mong-ước. Mau mau say cái ở nguyên-ương có lá có hoa che kín. « Chỉ có hai tai Chỉ có hai tai! » con chim xanh trong lòng bạn nhịp-nhàng hót thế. Cuộc đời như ngăn lại nơi cửa ải, có treo cái biển « Cõi hạnh-phúc, cấm người ngoài không được vào ». Bạn thầm nghĩ: « Thời già-từ các cô bạn cũ nhè » và bạn muốn chồng bạn cũng cùng một ý nghĩ ấy đối với những bạn trai của chàng.

Những người bạn ấy thoát đầu mỉm cười. Ai nữ hẹp-hòi chấp-nhất một cặp vợ chồng mới cưới? Nhưng lâu lắm... lâu lắm... các bạn si-sảo: « Ồ cặp ấy từ dạo lấy nhau mất mặt! » Có người bạn trai thân-mật nhất của chồng bạn phản-nản: « Lâu không gặp anh ta nhớ quá, đến chơi nhà, nhưng vợ chồng hẳn liếp-dãi mình lạnh-nhạt, nhất là vợ hẳn »

Nếu có sự ngẫu-nhiên nào để bạn gặp vợ, chị gái, em gái những người bạn cũ của chồng, bạn rất khó-chịu thấy những người này nói một cách thân-mật đến chồng bạn, đến những thói quen của chàng lúc trước, chẳng hạn: « Hồi chưa lấy chị, đến nhà tôi lúc nào anh ấy cũng đòi ăn mứt của tôi làm ra v. v... » Trong lòng bạn thầm ghen với tất cả những người đã được « hân-hạnh » quen biết chàng, thân-mật với chàng trước bạn. Bạn chỉ muốn chàng là của

(Xem tiếp trang 3)

HỎI — Tôi 16 tuổi bố mẹ chết cả, tôi ở với bà ngoại. Cả em tôi cũng ở đấy. Ở trong nhà bà tôi thì trừ 2 chị em chúng tôi ra, còn có dì tôi và mấy con của dì. Nhà đã hiếm người như thế mà bà tôi lại rẻ rúng chúng tôi, tuy chúng tôi vẫn ngoan ngoãn. Tôi còn bà nội nhưng không muốn phiền. Tôi muốn chết hoặc muốn đi tu. Tôi biết chữ quốc-ngữ, biết đàn, và may vá, chẳng hay những sự « biết » ấy có đủ để cho tôi nương thân ở nhà thờ Đức-Chúa, hoặc ở dưới bóng Thích-ca?

TRẢ LỜI. — Sao cô em không về với bà nội. Hai chị em cô ở với bà nội mà cũng như ở với bà ngoại thì lúc đó cô hãy nên nghĩ tới sự tu-hành. Nhờ cửa phật thì chúng tôi thú-thật không biết có chùa nào « đứng đắn » — đã hẳn là chúng tôi nói người có đạo, chứ không phải nói đạo — để cô em có thể nương thân, nhưng ở bên « gia-tô giáo », chúng tôi có quen nhiều, có thể giúp cô em một nơi khá dễ nương thân được. Cô em cứ tới tòa-soạn hỏi bà chủ-nhiệm, bà sẽ giúp cô.

T. L.

HỎI. — Một người đàn ông đã ba mươi tuổi — chưa có vợ con bao giờ — hỏi em làm vợ. Người ấy có đủ điều kiện để em vừa lòng, nhưng em chỉ ngại người ấy nhiều tuổi quá, hơn em những 12 tuổi — năm nay em mới 18 — sự chênh lệch ấy liệu có hại tới hạnh phúc của gia đình em sau này không?

Cô THẢO (Bắc-Ninh)

TRẢ LỜI. — Không có gì là hại cả, và theo tôi còn có ảnh hưởng tốt cho hạnh phúc của cô nữa. Người đàn ông ba mươi tuổi tức là đã đến cái tuổi chín chắn, có sự gì hư hại thời đã hư hại tự trong cái tuổi mười chín đôi mươi ngoài rồi. Bây giờ người ta biết gây hạnh phúc gia đình một cách chắc chắn, không còn ước vọng xa xôi nữa. Người ta đã trải đời có thể làm xứng đáng cái chức trách « người che chở » cho cô. Có lẽ cô không được hưởng bên người ta một tình yêu nồng cháy, mơ mộng, nhưng cô hãy chắc được hưởng bên người ta một thứ tình dịu dàng, yên ổn.

Nếu cô sợ bề ngoài sự chênh lệch tuổi giữa cô và người ta rõ rệt quá thì cô nên nhớ rằng người đàn ông thường mau già hơn người đàn ông, chẳng bao lâu mà cô đuổi kịp cái già của người ta đấy. Cô nên lấy làm sung sướng khiêu hãnh có một người chồng đã đứng tuổi, trải đời, biết đời, tránh cho cái tuổi còn bỡ ngỡ của cô bao nhiêu là sự phiền-toái có khi đau đớn của cuộc đời thường....

THU-LINH

ĐẸP ĐẸP VÀ ĐẸP

CÔNG DỤNG CHIẾC BÀN CHẢI

Trên bàn trang điểm của người đàn bà Pháp, chiếc bàn chải có rất nhiều công dụng mà chúng tôi kể dưới đây. Chúng tôi chỉ làm phần sự là kể cho chị em biết những cách thức, những đồ dùng trang điểm của người đàn bà Pháp, chúng ta đang bắt chước theo mà thôi. Chớ chúng tôi không khuyên chị em nên mua sắm đúng như họ : một sự xa hoa phần đông chúng ta không thể theo được. Một cái bàn chải mặt năm sáu đồng bạc : đây là một món tiền có thể mua sắm cho bạn, cho gia đình bạn nhiều thứ cần thiết ích lợi hơn nữa. Không phải chúng tôi làm nhà luân lý từ cả trong cái việc trang điểm đâu. Nhưng đây là một điều khuyên thiết thực trước khi đi sắm đồ trang điểm, bạn hãy nhóm ngó rào cái bếp trước đã.

Chải tóc

1.) Dùng thứ bàn chải khá cứng, như lược. Chải từ chân tóc đến đuôi tóc. Chải rõ đều, khá mạnh và chải mọi chỗ, nghĩa là từ trước trán ra sau gáy, từ trái sang phải và làm ngược lại.

Nên chải, sáng và chiều. Càng chải nhiều, càng tốt.

2.) Dùng thứ bàn chải riêng để chải đầu hay brillantine, tóc sẽ bóng mượt, không khô, không gãy.

Nên nhớ : Chải từng mớ tóc và chải sát da đầu đừng chải phớt qua ở ngoài tóc sẽ không được sạch.

Chải mặt

1.) Có thứ bàn chải riêng bằng tơ để chải mặt. Sáng dậy và tối, trước khi đi ngủ, rửa mặt rồi chải. Dùng bàn chải vào nước và chải từ dưới cằm ra mang tai; chải từ sống mũi ra thái-dương, và trán, chải từ dứa ra hai bên đầu. Chải tai rõ mạnh. Bôi kem nhơn và 20 phút rửa mặt bằng nước ấm sau đến nước lạnh. Da sạch sẽ, mịn màng và máu chạy đều. Còn một sự lợi nữa : mặt sẽ lâu có vết nhăn.

2.) Bàn chải lông mềm để đánh qua mặt, khi nhiều phấn quá. Như thế, phấn sẽ đều và mịn. Đánh phấn kỹ rồi để trong 4, 5 phút hãy chải.

Nên nhớ : Bao giờ cũng chải từ dưới cằm lên mang tai. Đừng chải từ trên xuống. má và da chóng nhăn.

Chải răng

Thứ bàn chải đánh răng tốt nhất, ở mặt không đều, có hàng cao hàng thấp hình răng cưa. Dùng thứ ấy chải răng được kỹ hơn.

Nên nhớ : Ít nhất, mỗi ngày nên đánh răng 2 lần : sáng và chiều. Hàm trên : chải xuống. Hàm dưới, chải từ dưới chải lên, theo chiều răng, đỡ hại lợi.

Chải lông mày và lông mi

Cũng cần chải cả lông mày và lông mi như cần chải tóc. Lúc đánh phấn xong, chải lông mày cho hết phấn bám ở đấy. Bôi Vaseline vào lông mi và chải ngược lên. Tối, trước khi đi ngủ cũng làm như vậy. Lông mày và lông mi sẽ mọc tốt hơn.

Nên nhớ : Chải lông mày, cần chải theo chiều, nghĩa là từ sống mũi ra thái dương, đừng chải ngược hay chải từ trán xuống mi mắt, để làm rụng lông mày.

Chải tay

Dùng thứ bàn chải cao-xu có hai mặt : một mặt nhẵn để chải tay và một mặt có răng nhỏ để chải móng tay.

Chải chân

Mỗi lần tắm xong hay sau khi rửa chân, lấy bàn chải cao-xu chải bàn chân và bàn chải cứng chải móng chân.

Chải mình

Dùng bi tất tay làm bằng sợi crin (có bán ở các hiệu Bào-

Crème de beauté en tubes n° 83
Poudre de luxe en boîtes n° 79

GIBBS

essayez les ; vous n'en voudrez plus d'autres

bonne qualité + bon marché - bonne affaire

EN VENTE PARTOUT

Chế.) Nhiều người tắm xong mới chải: rất không nên. Vậy trước khi tắm, để mình khô, đừng bôi nước, bôi dầu gì cả, hãy dùng bi tất ấy mà xát người thực mạnh và thực đều. Những vẩy trắng và ghét bẩn sẽ đi hết.

Lúc tắm, lấy xà-phòng xát rõ nhiều trên bàn chải rồi chải người cho kỹ, da sẽ sạch và máu sẽ chạy đều. CÔ THÚY

Giả lời

Cô Mai (Phủ-lạng-thương) — . Nếu nhiều mụn là tại ruột không được sạch. Nên uống thuốc xổ. Ngày thường nên ăn nhiều hoa quả (ăn cà rốt luộc rất tốt). Mỗi buổi sáng ăn hai quả chuối hay hai củ khoai lang, uống một cốc nước lọc, đừng ăn nhiều đồ biển. Cũng đừng cay những mụn, rất có hại — Bôi creme nhơn để nuôi da — Và cô có thể làm lấy một thức mà dùng:

Cire blanche	100gr
Eau de rose	50gr
Essence d'orange	30 gouttes
Lait de concombre	100gr
Huile d'amande douce	50gr

Trộn các thứ ấy lại với nhau, cho vào soong bắc lên khuấy cho đến khi nào sền-sệt, bắc xuống. Đổ vào chai, giữ được lâu. Cứ sáng dậy, trước khi rửa soạn và tối, trước khi đi ngủ thì bôi.

Cô Song-Phi—Lạc-thiện—10) Muốn cho thân-thể nở-nang và đẹp đẽ, cần phải tập thể-thao. Trong các số «Đàn Bà» trước có nhiều bài nói về những lối tập thể-thao, cô nên xem kỹ xem, cần luyện tập phần nào của thân-thể thì theo đó mà tập—Ngất vì cô không nói rõ cô muốn luyện phần nào nên chúng tôi không chỉ được — Mà biên lại các các tập cả thân thể thì dài lắm; và chẳng cũng có bài đã đăng rồi — Nếu tiện cô cho biết rõ hơn, chúng tôi sẽ giả nhời cần thận.

20) Lòng Mi— Mỗi buổi tối, trước khi đi ngủ bôi ít vaseline pure — Buổi sáng, rửa mặt song, nên bôi ít hơn và lấy bàn chải chải ngược lên. Đừng dùng những thuốc bôi mi có chất cay, rất hại tuy đẹp được một lúc. Mỗi lần rửa mặt xong nhớ chải lông mi.

3) Ở các mỹ viện Pháp có rất nhiều phương pháp làm cho nở vú, săn vú. Nhưng có lẽ không tiện cho chị em dùng, nên không nói ở đây. Cũng có những thứ thuốc bán sẵn ở hiệu thuốc tây như «Pilules orientales» uống cho những hạch ở vú làm việc đầy đủ.

DÀN-BÀ MÙA XUÂN

- Muốn
- 1.) Những kiểu áo và kiểu manteau mặc Tết.
 - 2.) Những bộ áo trẻ em mặc Tết.
 - 3.) Những món ăn ngon trong ba ngày Tết.
 - 4.) Những tranh khôi hài.
 - 5.) Những trò chơi giải trí.
 - 6.) Xem một quẻ bói đầu năm.
 - 7.) Những bài thơ hay.
 - 8.) Những chuyện vui.
 - 9.) Những cách trang điểm làm tăng vẻ đẹp.
 - 10.) Một bộ mặt tươi sáng v. v. . .
- thì các bạn hãy đón coi ĐÀN-BÀ MÙA XUÂN. in bằng giấy tốt.

CÙNG QUÝ VỊ ĐẠI-LÝ

Từ nay đến 18 Janvier 1940, xin chư quý vị cho biết số báo liệt lấy bao nhiêu để ty quản-lý tiện gửi hần các ngài. Các ngài nhớ cho rằng cứ 10 số thì chỉ được đề một số thừa, kẻ giấy đắt in đắt nhà báo sẽ thiệt.

Những ngài nào chưa trả tiền, xin gửi trả cho, chúng tôi mới có thể gửi số liệt được. Đ. B.

DỐI VỚI BAN CHỒNG

(Tiếp theo trang nhất)

riêng bạn, săn-sóc riêng một mình bạn đã đành, bạn lại cũng không muốn cho ai săn-sóc thân-mặt với chồng nữa. Như thế có hại gì cho ai? Vả biết. Nhưng bạn xem đây, rồi chẳng còn người bạn nào của chàng dám đến nhà bạn nữa. «Càng hay! hai chúng tôi sống với nhau là đủ rồi». Đấy chỉ là lời nói cố-cùng, hay chỉ là lời nói chán-thật một lúc đầu tình-yêu còn mới-mẻ, để chiếm hết cả tâm-tri của người yêu mà thôi. Rồi có một ngày bạn cũng như chồng bạn phải thấy cái cần-thiết có «một người thứ ba» dự vào cuộc đời mình, tình-ái cần cho cuộc sống, tình bè bạn cũng cần cho nó chẳng kém gì! Vả lại một người không bạn, chẳng phải là một người đặc-biệt cao-thượng gì đối với thiên-hạ đâu, có lẽ phần nhiều thiên-hạ cho cái con người cô-độc ấy chắc nhiều tật xấu khó chịu nên không ai muốn kết bạn với. Bạn hẳn không muốn chồng bạn mang cái tiếng ấy?

Bạn chớ đa-nghi đến nỗi cứ tưởng người bạn nào cũng chỉ rủ chàng chơi-bời nhảm-nhĩ, bạn phải tin ở tài xét người của bạn

mà phân-biệt những người bạn tốt, xấu của chàng, chớ để cho chàng bị thiệt cái thú của tình bè bạn. Một cốc bia giải-khát với người bạn cũ gặp một buổi chiều, dăm ba câu chuyện bông-lòng y như cái hồi còn con trai chưa vợ, không có hại gì cho ái-tình của bạn cả, trái lại chiều ấy chàng về có lẽ sẽ vui-vẻ hơn nhiều. Nếu bạn giàu có hơn chàng, của hồi-môn nhiều người ngoài ai cũng biết cả thì đối-với bạn cũ của chàng, bạn càng nên niềm-nở. Bạn sẽ làm cho chàng không phải tủi

ngượng với bạn cũ rằng bị vợ giàu khinh-bĩ, căm đoan. Người ta hay thích chán-biếm lắm, người đàn ông lấy vợ giàu mà lãnh-dạm với bạn cũ là một dấu-dề cho người ta châm-biếm đấy.

Ấy là không nói địa-vị, công-việc của chàng trong xã-hội phải cần đến sự quảng-giao, nếu bạn cứ muốn chàng, ngoài những giờ làm việc nhất-định, chỉ ở bên mình bạn, bạn sẽ làm thiệt-hại cho tương-lai nghề-nghiệp của chàng. Tục-ngữ nói giàu vì bạn sang vì vợ không phải là đã nói nhầm. Cứ gì một người đàn bà sàm-sỡ, biền-lận, thô-lục mới làm cho bạn bè chồng lánh cửa nhà mình, chính một lòng yêu ích-kỷ của người vợ cũng làm chồng mất bạn.

Ái-tình không phải là một con chim để nhốt ở trong lồng, cái ái-tình nào cứ muốn giấu kín một nơi, không để nó rọi ra dăm ấm chung quanh, chóng chậm cái ái-tình ấy cũng bị chết ngạt! Cái ô nguyên-ương của bạn càng tươi sáng hơn, nếu thường thường còn vang lên những tiếng cười thành-thực của một vài người bạn muốn đến tìm một chút vui-vẻ, một chút an ủi trong cái cảnh dăm ấm của vợ chồng bạn. Sung-sướng thay, kiêu-hãnh thay, người chồng nào được nghe một người bạn khen ngợi: «Chị ở nhà ăn cần quá, tử tế quá.»

«Một người đàn bà đến» . . . Thường xảy ra những sự không hay, người ta vẫn nói thế. Các bạn hãy đem hết nhã-độ của mình đặt trong một tình-yêu sáng suốt, để khiến cho câu kia đừng đúng nữa ít ra đối với các bạn của chồng.

THU-LINH

CLINIQUE & MATERNITÉ DU
DOCTEUR :

NGUYỄN MANH THAN

49-51, Avenue du Grand Bouddha — HANOI
Téléphone 830

Médecine générale et Infantile

Rayon X — Rayon U. V. et I. R.

Diathermie — Ondes Courtes

Courants Galvano — Faradiques

CONSULTATION: matin : 8 h. à 11 h.
soir : 3 h. à 7 h.

XUÂN TỚI EM BUỒN

Bà chủ nhiệm báo Đàn-Bà.

Còn hơn một tháng nữa đã đến Tết. Xuân tới, khắp thiên hạ nao nức đón Xuân. Riêng em buồn lắm bà ạ. Em xin kể tâm sự em bà nghe:

Em năm nay 24 tuổi, em thành gia-thất tới Tết này mới đúng 2 năm. Em ở Hanoi vì thầy mẹ em buôn bán ở đây. Em học một trường Nữ-học còn nhà em thì học ở trường Cao-đẳng. Nhân một cuộc chợ phiên, chúng em quen nhau rồi lấy nhau. Chồng em yêu em lắm, yêu nồng nàn, tha thiết, em cũng vậy, cũng chỉ thấy trong vũ trụ có một người: chồng em.

Em biết rằng cha mẹ chồng không ưa em lắm vì em là một gái mới: mền tự do, thích làm giáng nhưng vẫn biết bổn phận mình. Vì nhà chồng em ở Hải-dương — nói đúng hơn là ở một cái ấp trong địa-hạt Hải-dương — nên em được theo chồng ở Hanoi, cho tới khi chồng em thi đỗ.

Nhưng chẳng biết có phải tại «số» không mà chồng em rớt kỳ thi ra. Thế rồi cha mẹ chồng bắt chúng em về trông nom ấp và thường bảo: «Chúng bay cứ cần kiệm, săn sóc lấy ngót nghìn mẫu ruộng này cũng sung-sướng chán, cần gì phải đi làm việc nhà nước!» Tuy đó không phải là sở thích, ý định của chồng em, nhưng chồng em vẫn vâng lời vì chồng em là một người rất có hiếu, chẳng bao giờ muốn làm trái lời dạy bảo của song thân.

Mấy ngày đầu ở ấp em cũng thấy vui vui, nhưng dần dần em dần chán nản quá. Bà tương-tượng 8 giờ ăn cơm sáng, 4 giờ ăn cơm chiều, 7 giờ tối đi ngủ, hoặc ngồi chơi thì ở dưới ánh sáng đèn dầu còn chi là thú! Em, một người đã quen với những rạp chớp bóng, quen với các phố xá đông-dúc, quen ánh sáng đèn điện, quen cả một cuộc đời phồn-hoa thì còn chịu sao được! Đã thế, mẹ chồng cứ ra lườm vào nguyệt. Em bức quá đâm ra bần tỉnh. Hơi một chút là gắt, là hờn dỗi. Chồng em là cái «bung xung» để em giầy vò. Tuy vậy chàng không bao giờ giận em cả. Được thế em càng làm già. Có khi em cãi bừa cả mẹ chồng. Một bữa em nóng quá lỡ lời bảo chồng: «tôi sẽ xin ly dị.»

Thế rồi, một hôm chồng em bảo: «Tôi yêu mình lắm, nhưng xin thú thật không thể sống chung cùng mình nữa, mình có thể muốn đi tức nào cũng được, tôi không ngăn. Tôi đã suy nghĩ nhiều và tôi nhận thấy chúng mình nếu còn sống chung thì chỉ làm khổ nhau. Thầy mẹ tôi cũng bằng lòng cho tôi ly dị. Thôi tình-nghĩa đôi ta đến đây là hết.»

Thật là một tiếng sét đánh ngang tai vì dầu sao, bà ơi! em cũng vẫn yêu nhà em, vẫn yêu một cách tha thiết. Em đã ôn tồn xin lỗi nhà em, nhưng trái lại nhà em khăng khăng không chuyển. Em hết sức nằn nì mà rút cục vô ích cả. «Tôi đã xin mình sửa tính nết từ 6 tháng nay, tôi đã nhẫn nại mà mình cứ ngạo ngược vẫn giữ tật ấy. Mình giầy vò tôi, mình cãi lại mẹ tôi, mình vùng-vằng với cha tôi. Tôi không chịu được nữa, tôi sẽ đâm đơn xin ly dị.» đó là một câu quyết-liệt của chồng em.

Bà ơi, bây giờ em hối lắm. Em đã khóc nhiều. Em gầy đi. Trong lúc bà vui vẻ đón Xuân, bà nên nghĩ tới một độc giả trung-hành của báo Đàn-Bà đang sắp đi vào cõi chết. Xuân năm ngoái sao mà vui thế! nào đi với chồng sắm áo, sắm giày, nào mua hoa, mua bánh! Xuân này khác rồi. Bà bảo em nên cư-sử cách nào? Ở lại với người ta khi cha mẹ và chính người ta đuổi mình thì còn gì là thể cách, còn gì là giá trị? Ở lại để chịu đựng những sự ghẻ lạnh, những lời mỉa mai? Đi? Nhưng em yêu chàng lắm! Lỗi tại em, em biết. Bà hãy chỉ bảo làm cách nào để ở mà khỏi bị nhục hoặc đi cho khỏi đau xót nhớ nhung.

Bà TÌNH (Hải-dương)

Trả lời bà Tình

Tôi đã đọc kỹ lá thư bà gửi cho tôi. Tôi xin khen những lời thành thực và lòng hối hận của bà. Tôi lại cần nói ngay rằng tôi rất ít có hi-vọng cuộc tình duyên ấy. Đáng buồn, nhưng dầu sao cũng là lỗi ở bà, do bà gây ra cả.

Bà có lỗi đã đành, nhưng cái lỗi mới to-tát làm sao! Bà biết rằng chồng bà lấy bà trong một trường-hợp đặc biệt. Bà đã chẳng thú nhận rằng cha mẹ chồng không ưa bà? Thế nghĩa là chồng bà đã chịu hi-sinh lắm để cưới bà đó. Vậy mà «giận cá chém thớt» bà đã làm khổ chồng bà vô cùng.

Bà yêu chồng bà? Đã yêu thì những cái khó chịu như: thấp đèn dầu, không coi chớp bóng, không ăn ngon mặc đẹp, phải bỏ đi chớ. «Già rệu đứt giây», chính tay bà đã làm đứt cái «giây hạnh phúc» của gia-đình bà.

Chắc bà ngạc nhiên lắm khi thấy chồng bà đương nhẫn-nại trở nên cương-quyết? Bà ít hiểu tâm-lý đồ thối. Trong nam giới có những người như những nổi «xúp-de» chỉ chịu đựng hơi nước được tới một độ, hễ quá là nó nổ ra ngay! Một phút trước khi nó nổ, người không tinh ý vẫn tưởng là thường... Thế rồi trong lúc bất ngờ nó nổ tung ra.

Những sức của hơi nước đó là những sự lầm lỗi của bà, mà chồng bà cũng vì như cái nổ «xúp-de» vậy.

Mà người đàn ông đã đến cái độ ấy thì họ lạ lắm, mình nói gì họ cũng không nghe nữa, dầu lời nói của mình có phải, có đúng.

Nhưng bà cũng đừng nên quá thất vọng. Biết đâu? Bà hãy tỏ ra là một người biết hối hận. Nhân dịp Tết, chắc chồng bà cùng nhà chồng cũng chưa vội đâm đơn ly dị, bà nên nhẫn nại rồi hoặc bằng cử chỉ, bằng lời nói, bằng cách ăn ở khéo léo chuộc lại lỗi xưa. Bà lại nên nhớ rằng, chính cha mẹ chồng bà cũng có dự một phần trong việc này, bà phải lấy lòng người nữa.

Nếu ra riêng, cảnh bà vẫn không đổi, bà nên can đảm để chịu lấy kết quả không hay. Mình chẳng nên làm cho hai cuộc đời giờ giang, khó chịu. Bà muốn thủ tiết? Cái đó tùy ý. Hoặc có bước đi bước nữa thì cuộc tình duyên trước là một bài học cho cuộc tình duyên sau. Tôi chắc từ đây về phần bà, bà sẽ là một người khéo ăn ở, và hiểu cặn kẽ rằng cái «bạn phước» một khi nó đã đến mình, nó như một mảnh pha-lê, óng ánh đẹp đẽ, nhưng cũng rất mong manh dễ vỡ, phải nên gìn giữ nâng niu nó thì mới lâu bền được.»

Thôi, xin kính chúc bà bước sang năm mới được mọi sự như ý và xin bà tha lỗi nếu trong thư có câu nào thật tình quá.

Nay kính
THU-LINH

Tái bút. — Nếu có phải lia nhau, thì nên làm một cách êm thấm để dầu xa cách cũng còn nhớ đến cái kỷ-niệm đẹp đẽ khi xưa.

DỊ ĐOAN MỘT HẠT KIM CƯƠNG ĐÃ LÀM CHẾT VÔ SỐ NGƯỜI

Hồi nọ, ở một nhà thương tại thành-phố Boston (Mỹ), có người phụ-nữ chết trong cảnh nghèo-khổ rất thương-tâm. Nông-nỗi ấy lại càng cảm-động hơn lắm nữa, vì người bạc-mệnh, tên gọi là May Yohe, xưa đã nổi danh một thời tài-sắc, đã là một « ngôi sao » trong nghề diễn kịch, và đã kết duyên với một nhà đại quý-phái ở Anh.

Nhân dịp ấy, mấy tờ báo Mỹ đăng tin, nêu lên những cái đầu-đề kinh-ngạc : « Có phải đây lại là một mạng nữa bị chết vì hạt kim-cương xanh chăng ? » « Có phải đây lại lấy một sự báo thù của Ramasita chăng ? »

« Hạt kim-cương xanh » là gì ?

Ramasita là ai ?

Hạt kim-cương xanh, là một hạt kim-cương có cái đặc-sắc, hễ đem ra ngoài ánh-sáng là nó hóa ra màu xanh. Hạt kim-cương ấy ở tận bên Ấn-độ, để trong một cái miếu thờ thần Ramasita. Không biết ai đã ăn trộm được. Về sau nhà mạo-hiêm Tavernier đem nó về Pháp.

Người ta tin rằng nó độc lắm. Bao nhiêu người đã cầm nó mà bị chết quái lạ.

Vua Louis XIV ở Pháp đã mua hạt kim-cương ấy. Ngài không đeo, chỉ cho bà De Montespan và ông thượng-thư Fouquet mượn. Saubà ấy bị mất ơn nhà vua, quan thượng-thư thì bị tống ngục mà chết. Cả vua Louis XIV cũng gặp lâm-nỗi nguy khốn hồi cuối triều.

Hoàng-hậu Marie Antoinette thấy nó, chiếm lấy rồi cũng bị chết thảm-đạm. Nhà mạo-hiêm Tavernier bán nó xong, quay sang Ấn-độ, vừa tới nơi đã bị hồ bắt ăn thịt.

Trong hồi Cách-mệnh Pháp, một ít châu-báu của nhà vua bị tịch ký đem bán.

Một người Hòa-lan, tên là Hans Fols mua được hạt kim-cương xanh, thì đến khi ông ta nghe tin rằng : con gái ông đã đánh tráo mắt rồi, ông ta cảm-động quá, chết ngay.

Công-gia ông bán hạt kim-cương ấy cho một người tên là Beaulieu ở Paris, được ít lâu thì bị chết vì tai-nạn.

Sau ông Beaulieu đâm vào cảnh khốn quẫn, bán hạt kim-cương ấy đi để ăn, được mấy bữa thì chết. Người mua được, là ông Eliason, một tay cho vay nặng lãi. Sợ giữ nó, ông bán ngay lại cho người Anh tên là Streeter người Anh ấy lại bán cho ông Francis Hape, một vị đại-thần ở nước Anh, tức là người đã lấy nàng May Yohe làm vợ.

Hạnh-phúc của hai vợ chồng chẳng được bao lâu, sau phải ly-di nhau. Hạt kim-cương thì bán lại cho một ông Hoàng ở Nga. Ông biểu một vai đào ở Paris. Đào ấy một hôm đang diễn trò, tự tử chết. Cách hai hôm sau, cả ông Hoàng cũng bị giết chết bí-mật.

Sau, một nhà tài-chính Pháp mua được, ông lại hóa điên. Vua Thổ Abdul Hamid mua, rồi cho người gái yêu, người ấy cũng bị thất cổ chết.

Cuối cùng hạt kim-cương xanh về tay một nhà tài-chính Mỹ, là ông Mac Lean. Nhà ông cũng tan nát : vợ xin ly-di, con gái chết chệt ô-tô.

Thật là kỳ quặc.

N AM-LUON

LỚP HỌC ÁI - TÌNH

Mấy tháng trước đây, nhà quyền-tiểu-huyết « Lâm dĩ » của ông Vũ-trọng-Phụng ra đời, đã có nhiều nhà phê-bình đồng ý với tác-giả lớn tiếng hô-hào các bậc phụ-mẫu nên săn-sóc đến thời-kỳ phá-trần tình-dục của con cái, để tránh cho chúng những tai-hại có thể xảy ra được bởi sự tò-mò hay ngu dốt. Muốn góp một vài ý-kiến trong cái công-việc « săn-sóc » khó-khăn ấy, chúng tôi xin trích dịch một bài báo của ông Gaudesroy-De-mombyres đã viết sau khi đi khảo-sát phong-trào p'ụ-rữ bên Hoa-Kỳ về. Lời lẽ sắc-đáng giữa-bày một phương-pháp hiệu-nghiêm tuy không được dân-địa và dễ-dàng, song cũng đáng để ta suy-nghĩ hay làm theo trong một vài giới-hạn.

D. B.

Bên Hoa-Kỳ mấy năm gần đây vấn-đề giảng-giải ái-tình đã được nêu ra trong trường-trình đại-học. Trước còn là những điều thỉnh-cầu rút-rẻ của một số ít sinh-viên, sau dần được nhà trường đề ý tới, hiện nay trong số 672 trường, vừa đại-học vừa trung-học, có tới hơn 200 trường đã mở « lớp học ái-tình » để thỏa nguyện cho sự cần-thiết của thanh-niên ngày nay.

« Lớp học ái-tình » sẽ chuyên chú về các khoa tâm-lý, sinh-lý và lý-tài, tóm lại, mọi điều bổ-ích cho việc xây dựng một cuộc hôn-nhân tốt đẹp. Ông giáo, bà giáo là những người am hiểu việc đời, thay hẳn quyền cha mẹ trong cái nhiệm-vụ nặng-nề là phải giải-bày tường-tận sao cho học trò hiểu biết lợi-hại của sự giao-cấu, và các phương-pháp khoa-học ngăn-ngừa bệnh tật. Các vấn-đề vụn-vặt và nhật-dụng khác cũng được đem ra bàn luận : sự tiết-kiệm trong gia-đình, sự ngăn nắp giữ-gia nhà cửa, bếp nước, các cách nuôi con, sự giao-thiệp với nhà chồng hay nhà vợ...

Trong một bài luận viết theo lối gợi-thơ cho bạn, một nữ sinh-viên theo « lớp học ái-tình » đã viết :

... « Chị nên kén chọn người yêu với một khối óc minh-mẫn cũng như với một trái tim thanh dịu. Trong công việc giao-thiệp hàng ngày chị nên khôn-ngoa nhưng đừng gian - đảo, và nhất là đừng để người ta cảm-đỗ được mình bằng những lợi vật-chất. Nên biết rằng chị sẽ có nhiều người đàn ông theo đuổi, bởi thế chị không nên dính hôn với bất cứ một người nào. Chị cần phải xem xét tinh-nết tốt xấu của người bạn tình và đoán xem tâm-tướng anh ta ra sao.

Chị nên trang-lịch và giữ cho được vẻ quyền-dũ kình-đáo, đừng nên kêu gọi lắm vì không phải chỉ

cảm-đỗ được người đàn ông bằng những vẻ gợi-tình, mà còn phải bằng những lẽ « khôn của trí óc — nếu chị cũng có một khối óc khôn-ngoa — người đàn ông bị vẻ kêu gọi làm cho mê-muội ngay buổi đầu, nhưng sau này giữ sao cho họ chung-tinh được mãi, tôi tưởng không gì hơn một người vợ dịu-dàng và học-thức.

Chị cũng không nên chế-diệu một người đàn ông nào theo đuổi chị. Đàn ông họ kiêu-hãnh và dễ xúc-cảm, bị nhạo-báng, họ sẽ đem lòng thù-oán và đặt điều nói xấu chị ngay.

Đối với người bạn tình chị nên vui-vẻ, có duyên, biết theo thời-thế nhưng đừng có lơ-lãng, chị còn phải dành một phần « chị » cho cuộc hôn-nhân sau này. Nếu tìm được một người đàn ông đáng làm chồng chị, chị đừng nên để cho họ tưởng rằng đối-với chị họ là cả một thế-giới rồi... »

Kết-quả tốt đẹp của « lớp học ái-tình » đã được các sinh-viên nam nữ theo học ở đây ra công nhận. Một cô biên thư về cảm-ơn các giáo sư đã khuyên cô đòi cho được vị hôn-thê một cái chứng-chỉ sức khỏe của thầy thuốc. Cô đã làm theo và nhờ đó cô tránh khỏi lấy phải một người chồng tật bệnh và hay cau-có.

Lại một cô nữa nhờ theo học « lớp học ái-tình » đã biết mình khó-sinh đẻ, trước khi về nhà chồng cô liền chạy chữa và sau này trở nên một người mẹ sung-sướng.

Để kết-luận cho bài này, chúng tôi trích thêm những điều quan-sát của tác-giả :

— Ngày nay sự giao kết giữa nam nữ thiếu-niên đã thịnh-hành hơn trước. Người ta không thể nào hiểu được rằng là tại phong-hóa suy đồi, hay tại các thiếu-nữ đã dám mạnh-bạo nhận lấy trách-nhiệm đời mình và thú thật tội lỗi ?

— Sự giao-kết điều hòa và giữ trong giới hạn thật vô hại. Điều khó khăn ở đây là giữ sao cho được điều hòa và ở trong giới hạn.

— Trong đời con gái có nhiều lúc rất khó sử : phải biết kiềm chế lòng mình và giữ sao cho lòng người bạn tình đừng vượt qua « giới hạn ».

— Các bậc phụ-mẫu sợ rằng dạy cho con gái khoa giao-kết sẽ như sui-dục họ làm vậy, xin hãy an-âm. Không dạy thì xưa kia họ cũng tìm được để làm vậy nhiều rồi.

BẠCH-NGỌC lược dịch

Pharmacie J.-MUS

MỘT HIỆU THUỐC TÂY LỚN
NHÚT Ở SAIGON. THUỐC
MỚI, GIÁ HẠ, TIẾP ĐÁI CÁC
THÂN CHỦ VIỆT-NAM RẤT
CHU ĐÁO XIN MỜI QUÝ BÀ
TỚI THĂM MỘT LẦN SẼ BIẾT

SAIGON — Rue Catinat — SAIGON

MỘT LĨNH HỒN

XLI

Thanh nhìn Vân thông thả lắc đầu, mãi mãi Thanh mới rung nói: Thôi con ra nhà thờ đi, má cần nằm một mình.

Không hiểu ý mẹ ra sao, nhưng Vân cũng đứng lên đến, nhà thờ cứ thế ở gần đó, Vân cũng đang cần một nơi lặng lẽ để cho tâm hồn bình tĩnh lại. Thanh nhìn theo Vân, trái tim như thót lại, lúc chợt nhận thấy giáng đi thất thểu, thân hình gầy vơ của Vân, tự thâm tâm Thanh đưa lên một câu than vãn nào nuốt: Tội nghiệp con tôi.

Vân thoảng nghe thấy, quay lại nhìn mẹ, miệng mỉm cười. Tự nhiên Thanh cũng mỉm cười trả lại: hai cái cười êm như đôi trai gái yêu nhau không cần biểu lộ tình yêu bằng lời nói, chỉ một miệng cười cũng đủ rõ lòng nhau. Vân thì chưa hiểu rõ tâm-trạng của Thanh lúc bấy giờ, nhưng chỉ một cái cười ấy của Thanh, tiềm thức Vân như đã biết rằng cái tình mẹ con đã nở trong lòng Thanh và nở lần này để mà không bao giờ tàn tạ nữa, Vân định dằn bảo mẹ -- những sự vừa xảy ra hầu ở một cái quá khứ nào xa xôi lắm rồi --: Má nằm yên nhé... Con đi nhà thờ

cầu nguyện cho hai mẹ con mình được bình yên, má mau lành mạnh.

Thanh gật đầu, nằm ngả xuống giường, lắng nghe bước chân của Vân đã ra quá ngoài sân, Thanh mới thồn thức khóc. Nước mắt tuy tràn ra, nhưng lòng Thanh phơi phơi hân-hoan lạ, đến nỗi Thanh phải ngừng khóc một chút để trí phảng phất với câu hỏi: « Tôi khổ sở hay là tôi sung sướng thế này? » Một đời Thanh đã khóc nhiều, hoặc oán hờn, tủi cực, lo sợ cho chính thân mình hoặc là giả dối mua chuộc. Những giọt nước mắt trên nhuộm vị đắng cay, những giọt nước mắt dưới hoàn toàn vô vị, mắt tuy nhuộm lệ mà lòng vẫn thản nhiên còn cười thầm là khác nữa. Nhưng đến hôm nay Thanh mới biết có những giọt nước mắt nó không làm chua chát tâm lòng, trái lại nó làm cho lòng mình ngọt dịu. Những giọt nước mắt khóc vì thương yêu, mình khóc và biết người mình thương yêu cảm thông một nỗi đau đớn với mình. Khi đó, nỗi đau đớn không còn khiến mình sợ hãi muốn trốn tránh, mình lại thấy mình muốn áp iu lấy nó. Trong những tiểu-thuyết Thanh thường đọc, người ta vẫn tả những nỗi đau đớn ấy, những nỗi đau đớn « mở cửa thiên - đường » mà người ta đặt kèm hai chữ « thân yêu ». Thanh cho là bịa đặt, đời thừa nào sự đau đớn lại đáng cho người ta ao ước lấy làm bạn thân-yêu. Bấy giờ Thanh chợt nhận ra người ta nói có lý. Nhưng Thanh không muốn nghĩ vơ vẩn thêm nữa, Thanh đã thấy những giọt nước mắt vừa rồi có vị ngọt ngào. Thanh muốn khóc nữa, muốn nước mắt hóa thành suối ấm để nhuộm thấm tất cả linh-hồn thể-xác mình vào.

Từ tối Thanh vẫn ngồi nguyên trên chiếc ghế bắc cạnh giường tất cả tâm thần như căng ra để

CHUYỆN GIẢI của THU THU

nghe ngóng từng hơi thở của Vân. Nghe chừng Vân đã ngủ được yên yên, Thanh hơi vững lòng một chút, chờ hồi chiều lúc người ta mới đi về nhà -- Vân ngộ cảm ngã bất tỉnh ở nhà thờ -- Thanh sợ hãi mê mẩn cả người, quên cả cảm ơn những người đã cứu chữa Vân.

Thanh ngồi không nhúc nhích y như một pho tượng vô-tri nhưng nội-giới của Thanh đang giống như con rắn đòi lột, tự lột sang một hình thể khác. Thật vậy, cái tử-dụ ấy rất đúng với tâm-trạng Thanh. Cuộc thay lột bắt đầu từ chiều, từ lúc Thanh ôm đầu, có cảm-giác những lời nói chân-thành, cảm-động bật tự trái-tâm Vân ra, đã xuyên thẳng vào đầu óc mình, rồi cuộc thay lột cứ thế tiếp nối cho đến bây giờ. Và cũng như con rắn vừa lột vừa sót sa, Thanh, trong niềm hoan-lạc sắp được mang một hình-thể mới, cũng cảm thấy một nỗi đau đớn thấm thía: đó là một cái công-lệ mà tất cả sự-vật đều phải chịu, có sự quang-minh hoan-lạc nào mà được hưởng không, mỗi mỗi đều phải mua bằng đau đớn, tiền-tệ của linh-hồn.

Trong đêm yên lặng, Thanh nghe như cái xác cũ của mình dần dần chút ra. Cái nội-giới trước đã bật hẳn ra ngoài không

còn liên-lạc gì với Thanh nữa. Thanh muốn chôn sâu cái xác cũ ấy đi, nhưng quái quắc, nó cứ bực-lộ sừng sững trước mặt Thanh, có ý vít Thanh phải cúi xuống ngắm nghía. Thật là một cuộc ngắm nghía nào nề, mà tự-ái, kiêu-ngạo không còn được dự phần gì vào đấy. Lúc này Thanh chỉ là một kẻ bàng-quan, với một tấm lòng nhận xét sáng suốt lạ lùng ngồi nhìn sống lại dưới mắt, một cái « tôi » của Thanh trước kia, chẳng khác nào một tài-tử chớp bóng ngồi dưới hàng ghế khán-giả để xem mình hoạt động trên màn ảnh. Bao nhiêu tội lỗi cứ lần lượt d'ễn ra với tất cả những sự khốn nạn của nó, tự-ái, kiêu-ngạo không có ở đây để che đậy huyền hoặc nữa. Đây là Thanh là lời cười nói giữa những cuộc vui đâm dật hơi rượu sâm banh bốc lên, Thanh chỉ còn là một xác thịt mềm với những tiếng cười sao mà chơ chẽn thế, để lẫn vào những cánh tay thô tục. Đây là Thanh đang nghiền ngẫm những mưu-kế để lừa-lọc phá hại những gã si-tinh, trong số các gã ấy nổi bật lên hình ảnh người anh của Di: Huyện Hà; Thanh theo rồi cái xác của mình đến một phiên tòa-án. Huyện Hà mặc áo số hai tay bị xích nhưng vẫn nhìn Thanh, chờ không hề ném một tia mắt về chỗ ghế mẹ và vợ mình ngồi. Nhưng Thanh đã không thèm nhìn trả lại, cứ tự nhiên cười nói với nhân tình mới, và thấy Huyện Hà cố nuốt hờn ghen để giả lời những câu hỏi của tòa mà vẫn không giả lời được, Thanh càng cứ chỉ thân mật với nhân-tình mình. Thật là một con ác-phụ tay cầm muôn nghìn lưỡi dao con sắc lém vừa cười cợt vừa xuyên sào-sạo vào

Ai cũng nên dùng thử một bức
mảnh trúc

của hiệu

Roystor

63, Rue Takou, 63 — HANOI
(TRƯỚC KIA Ở PHỐ NHÀ THỜ)
Chuyên chế tạo đã lâu năm các thứ:
MÀNH MÀNH, TRẦN-PHONG,
Y-MÔN, DIỆM-MÀN,
Toàn trức thật, sơn đủ cá màu
và các kiểu tuyệt mỹ chẳng
khác một bức họa bằng sơn,
gọi là mảnh sơn. Sáu bằng giấy
thếp không đứt. Có cả thư làm
hùng đót thuộc loại lau, sấy
ruộm phẩm gọi là mảnh ruộm.
Thư mảnh sơn các loại không tróc
và bền gấp mười lần mảnh ruộm.
Mới sáng chế nhiều kiểu rất mỹ-thuật.

LẠI CÓ DỊP LÀM GIÀU

MUA VÉ CUỘC XỔ SỐ

BÔNG-PEÁP

MỖI VỐ MỘT ĐỀ

trái-tim người ta. Đây là Thanh đối diện với Phú Tịch đang mặc cả với nhau cái giá của Tường-Vân. Rồi đến Thanh với những mưu kế để lừa dối một đứa bé ngây-ihơ, để giết chết ái-linh của nó, một tay Thanh hùng-hồ đánh đập tới tấp cái thân hình mảnh-mai yếu ớt của nó. Đoạn phim sau này làm cho Thanh càng hoảng sợ ghê tởm. Thanh muốn cúi gục mặt xuống, để trốn tránh cho khỏi phải nhìn thấy nữa. Nhưng một bàn tay vô hình nào mạnh mẽ lắm đã giật ngửa đầu Thanh ra, vành hai mắt Thanh ra bắt phải nhìn lên và cùng một lúc cái tay kẻ quay phim cũng chầm chậm lại: những đoạn xấu xa bỉ ổi nhất cứ lách đi lách lại mãi không thôi. Hồi-hận đã bắt đầu làm công việc của nó.

Thanh hồn hèn than «trời ơi! tôi đã khốn nạn đến thế này ư?» Một vị đắng đắng đưa lên cổ họng, Thanh muốn nôn muốn mửa: sự ghê tởm không những chỉ ở trong tâm-hồn, nó đã hiện hình ra ở cả thể-chất nữa. Thanh

muốn phi nhỏ đánh đập cái «tội» cũ. Thật là buồn cười một cách chua chát nếu tưởng tượng Thanh lúc bấy giờ đứng ở trước gương lớn, mình lại giơ tay ra đánh đập cái bóng mình ở trong gương.

Ngọn đèn dầu đã lụi tắt từ lúc nào, bóng tối dày đặc cả gian phòng mà đôi mắt Thanh vẫn nhìn rõ rệt thấy cái xác cũ của mình nó biến hóa, nhân lên rất nhiều dưới những hình ảnh khác nhau, chỗ nào cũng vô số Thanh đang lơ lửng, đang độc-ác, đang hành hạ con gái, đang lăm lăm cầm trong tay một con dao sáng nhoáng để chém, để giết. Rồi cái hình ảnh sau này biến lên nhiều quá, át cả những hình ảnh Thanh khác, chúng nhảy múa quanh mình Thanh, và đồng thanh nói: «Mày khốn nạn lắm! mày khốn nạn lắm!» Dần dần câu ấy nhịp nhàng như một điệu âm-nhạc rung rợn, Thanh tưởng nghe trong một lúc thần-trí tuy mê, nhưng vẫn còn một chút sáng suốt rằng mình không chiêm bao.

(còn nữa)

UỐNG CHO THOẢI THÍCH KHI TA KHÁT NƯỚC

Antésite pha với nước là một vị giải khát rất ngon lành, dùng vệ-sinh, uống bao nhiêu cũng không độc (dùng đã hơn 30 năm nay ở Algérie, Tunisie, Maroc, Đông-Dương, AOF., AEF. V. V.)

Làm bằng cam thảo, thạch long đằm, cùng bằng các cây thơm. Nước đó rất khát, giúp cho sự tiêu-hóa, rất bổ mà trừ các chứng sốt rét. Đã thơm tho, lại không có tí rượu nào, uống không bị, uống một ít là đủ khỏi khát. Thật là một vị giải khát đích đáng cho các sử-nông.

Antésite đựng bằng các lọ nhỏ, pha được 30 hay 80 lít nước, bán ở các nhà bảo chế, tạp hóa cùng các nhà bán đồ ăn. Nếu không mua được, thì gởi theo 5 quan cho **N. PERROT-ANTÉSITE à Voiron (Isère) (France)** rồi sẽ nhận được ít mẫu pha được 30 hay 40 lít nước mà không mất công.

Có bán ở Saigon: J. MUS, Bảo chế Centrale - SARREAU, Bảo chế Normale

DI ĐẠI TIỆN LÔNG - ĐAU DA RUỘT - MỤN NGỨA

Ác giữ thể nào cũng vậy, chữa khỏi ngay bằng thuốc

DEXOLACTINE

Thuốc ép bằng men trong sữa riêng

Có thể làm ra các chất lỏng ở sữa rất cần cho ruột làm việc được đều thường. Thuốc ép **DEXOLACTINE**, thuốc kiến hiệu rất chóng, và lại không nguy hiểm, vừa tốt cho bé con, trẻ, người nhón.

Phòng chế thuốc **DEXO**, 7, Rue de la République, PUTEAUX (Seine)

Bán tại: Saigon, L. SARREAU, Pharmacie Normale, 119, 123, Rue Catinat

và Cần thơ: bảo chế Kương Bình Tĩnh và các hiệu bảo chế tốt

U tịch

Lửa đèn run rẩy trên màn rách
Gió lạnh mênh mông rười ngáp buồng.
Chập chờn thoáng hiện trong khe vách,
Vài vết trắng mờ dăm vầng sương.

Đất ẩm đưa lên một vị nồng,
Bụi nhà rây xuống mặt bàn không,
Muỗi vo ve khóc bên giường vắng,
Một tấm rèm sô sê sẽ rung.

Trong đêm giờ đất u huyền quá,
Những vật vô tri cũng có hồn,
Ngoài kia sương móc reo trong lá,
Vài liếng gà xa gáy dưới thôn.

Hồn chơ trong sương những bóng mờ,
Sông lầy êm chảy dưới lòng mưa,
Thuyền xa-lạc mãi trong đời tối,
Vợ vẫn tìm đâu thấy bến xưa?

Ý sầu từng lớp dằng thong thả
Lên bãi hồn hoang, tựa sóng triều.
Ôi chao! đêm ủ muôn lòng giá,
Sao côi lòng tôi vẫn quạnh-hiu?

HUYỀN-LINH

Lở bước

Chiều hôm ấy trên quảng đường hiu quạnh,
Một mình tôi trong giữa bước lang thang,
Đuổi theo tôi có lờng luồng gió lạnh,
Và muông chim bật gió rẽ bay ngang.

Với tiếng thảm, suốt bên đường lặng chầy,
Hàng lau khô dáo dạt điệu ngân giai,
Những miếng rét thấm qua lòng run rẩy,
Những điệu sầu rồn rập gót trần ai!...

Rồi một lúc màn trời buồng tối sầm.
Tiếng buồn reo u uất cả non sông,
Gió lướt tới ngọn cây rừng rên rầm,
Lòng tôi sinh bao ngờ vực hãi hùng.

Tôi thồn thức muốn lên tiếng gọi,
Đề tìm nơi quán trọ tạm ngừng chân.
Nhưng đường vắng gặp ai đâu mà hỏi?
Cửa nhà đâu, nào biết ở xa gần?

LẠC-TRÍ

Đại-ý : Đàn ông và đàn bà có hai quan-niệm khác nhau về ái-tình, vì sự khác nhau ấy mà xảy ra nhiều bi-kịch, vậy dùng cách gì mà dung hòa được hai quan-niệm ấy, đó là đại-ý phần thứ tư quyền «Tâm-hồn phụ-nữ»

Quan-niệm của đàn ông. — Đối với đàn ông, tình-ái là một sự ích kỷ ; nó là một sự cảm-dỗ vật-dục cộng với lòng thích chinh-phục và quyền sở-hữu. Người đàn ông đam-mê một sinh-vật mà hình-dong, cử-chỉ, dáng-diệu, ngôn-ngữ đối với họ đều khả-ái cả, một người có thể hữu-ích cho họ, làm tăng được giá-trị, oai-quyền của họ lên. Sự kính-nể, khâm-phục, lòng vị-tha, không bao giờ làm nặng cán cân trong quan-niệm của họ cả. Họ có thể hi-sinh vì người đàn bà mà họ yêu được, nhưng chỉ khi nào lòng hi-sinh ấy có thể điều-hòa được với sự chuộng danh-vọng của họ, chỉ khi nào họ có thể vì thế mà trở nên danh-giá được thôi. Vì ý-trung-nhân, họ đi lập công-danh, đi thám-hiềm một thế-giới mới, họ đi chinh-phục một dân-tộc, vì đó là những thủ-đoạn mà không phải vì một người đàn bà, họ cũng đã thích mạo-hiềm rồi, hưởng chỉ là lại cốt để đẹp lòng người tri-kỷ, nhưng nếu bây giờ bảo họ hãy vì ta mà hi-sinh địa-vị, danh-vọng, oai quyền của họ đi thì ít khi họ đã theo.

Đàn ông sẵn-sàng tự-lử hay đi giết người khác (điều này thì họ hay làm lắm) không phải để cứu lấy người yêu, làm cho người yêu được sung-sướng, danh-giá, nhưng vì không chiếm được

ÂM HỒN PHU - NỮ

Của bà Lombroso y-khoa và văn-khoa tấn-sĩ

(Tiếp theo số báo 39)

người yêu ấy, nhưng vì họ tưởng rằng kẻ khác đã cướp mất một vật thuộc quyền sở-hữu của họ, nhưng vì họ không muốn rằng một người thứ hai được hưởng bảo-vật của họ.

Các tính tình cao-thượng, cái trí-khôn minh-mẫn, các cử-chỉ anh-hùng của phụ - nữ có thể khiến đàn ông khâm-phục được, nhưng có lẽ không bao giờ dóm được lửa tình-ái của họ. Họ khen một người con gái nhậy xuống sông cứu em sắp chết đuối, một người con gái hi-sinh tuổi trẻ của mình để nuôi cha mẹ ốm, nhưng không có một người đàn ông nào thấy « trái-tim rung - động » vì những hành-vi mà họ phục ấy ; không có người đàn ông nào lại đến đam-cuồng, đam-si vì người con gái ấy như họ đã mê một ả-đào hay một vũ-nữ. Có người đàn ông nào lại hi-sinh tài-sản, danh-giá, tính-mệnh của mình cho bà huyện Thanh-Quan chẳng hạn vì bà ấy làm thơ giỏi đâu ?

Nói tóm lại. — Đối với đàn ông tình-ái chỉ là một cái hấp-lực vật - chất mà thôi, tinh - thần không dự gì vào đấy cả.

Tính-cách tình-ái của đàn-ông

Vì căn-cứ vào vật-chất, chứ không phải vào lương-tri, nên tình-ái của đàn ông có tính-cách riêng, khác hẳn với đàn bà.

a) Tình-ái của họ, dù chân-thật và thiết-tha đến đâu nữa, cũng chỉ là sự nhất-thời.

b) Vì chỉ muốn tìm trong tình-ái lấy sự vui thú, nên ngọn lửa ái ân của họ chỉ nồng trong lúc họ còn đang trẻ, và lúc tuổi đã bớt thích sự khoái lạc, ngọn lửa lại rạc dần.

c) Những lời « thệ hải minh sơn » của họ thốt ra trong một lúc điên cuồng, thường không có giá trị gì. Điều đó rất dễ hiểu : tình-ái đối với họ không phải là vấn đề căn cứ vào lương tri, không dựa vào lẽ phải kia mà ! Các bạn gái chớ nhẹ dạ mà tin lời thề thốt của họ.

d) Khởi điểm tình-ái của họ là vật chất, nên phụ-nữ càng đẹp họ càng yêu, và đến khi có con cái rồi, thành ra « sỗ sè » rồi, hoặc ốm yếu thành xấu, già đi thì họ lại lảng dần.

e) Người đàn-ông thường không nhất tâm.

Đàn-ông năm bảy lá gan,

Lí ở cùng vợ lại toan cùng người».

(Phong rao)

Họ vẫn thích cái đẹp. Nhưng tính thắm mỹ của họ có thể khiến họ vừa thích vợ mà lại vừa yêu người khác, vì vợ đẹp một cách, còn nhân tình lại đẹp một cách khác : cả hai vẻ đẹp ấy đều hợp với thắm mỹ quan của họ.

f) Người đàn-ông bản tính thích sự chinh phục, vì vậy bao giờ cũng yêu vị-hôn-thê hơn là yêu vợ, và đứng « núi này trông núi nọ » yêu vợ người khác hơn là vợ mình : vợ mình đã có ngay

bên cạnh, chim vợ người thì lại phải trở tài quyến rũ. Đó chẳng phải là dịp để toại lòng đi chinh phục của họ ư ?

(Ta nên cộng thêm vào đấy lòng ham-mê ái-tình cấm đoán của họ : attrait du fruit défendu.)

(Còn nữa)

Mme LL DOAN-VY

CHIỀU TRONG QUÊ

Rải rác hơi sương lạnh...lạnh buồn !
Bóng chiều gần đến phủ quanh thôn.
Chùa xa to nhỏ cầu kinh kệ,
Rảy rác sen vào mấy tiếng chuông.

Khói nặng là là phủ mái rơm,
Ông già dục cháu thổi mau cơm ;
Cổng ngoài ngõ ngác thẳng em nhỏ,
Ngóng mẹ đi về buổi chợ hôm.

Mấy bác, vài cô bước vội về,
Bà già lúi gậy mĩa lê thê.
Một cô gái nhỏ lon ton chạy
Cố kịp theo bà vội vã đi.

Quán muộn còn leo lét ngọn đèn :
Xăm quạnh mấy bác bư hơi men,
Kháo nhau bác xã hôm nay bỏ,
Mua được cây lim đến rẻ tiền.

Chú mục nhều ngao chẳng vội vàng,
Đề trâu chậm chậm bước nghênh ngang,
Ngập ngừng con nghé như còn tiếc
Cỏ xâm miên-man mọc mé đường.

Yếu ớt trong thôn thấp thoáng đèn.
Ngoài trời đêm kẻ đến mau thêm.
Thưa thưa tiếng vạc đi ăn sớm,
Tiếng cú xa vời, tiếng ốc lên...

BÍCH-CHÂM

QUÊ - HIÊN

Số 36, Phố Hàng Bò — Hanoi

CHUYÊN BÓNG GIÀY PHỤ-NỮ

CÁC BÀ CÁC CÔ MUỐN CÓ
ĐƯỢC GIÀY BỀN, MỸ-
THUẬT, NHẪ... XIN MỜI
LẠI HIỆU QUÊ-HIÊN SẼ
-- ĐƯỢC NHƯ Ý --

CHỊ EM ĐẸP !
CHỊ EM CÓ ĐUYN !

NHUNG CHỊ EM CÓ THỂ ĐẸP HƠN VÀ CÓ
DUYN HƠN. NẾU CHỊ EM TỚI

M A R I E

4, Mission (cạnh nhà thờ lớn), HANOI.

Một hiệu may đã được nhiều phần thưởng
nhất ở các cuộc trưng bày mà lựa một kiểu
áo trong cả nghìn kiểu mới chế.

NHÀ NHẬN ĐẸP ĐẸ

Chuyên may các thứ áo kiểu, manteau cape v. v...

BÁC-SĨ KHUYẾN

Từ lúc mới đẻ cho đến 2 tuổi. — Con các bà xưa nay vẫn ăn đều, nhưng thốt-nhiên nó không chịu bú hoặc ăn nữa. Vậy đừng ép nó. Có lẽ đó là những điềm báo trước một chứng bệnh bắt đầu nhóm. Một là nó bị bón, hai là bữa trước nó ăn nhiều quá chưa tiêu kịp. Ngoài những sự nghi ấy, ta còn cần phải coi miệng nó và mũi nó. Thường lúc trẻ con bú thì nó phải thở bằng mũi. Nếu nó bú mà nó không thở được, thế là mũi nó bị tắc, nó sẽ không bú nữa. Mũi nó tắc, ta gọi là ngạt mũi, thì phần nhiều vì cảm hàn hay cảm nhiệt hoặc trong mũi có miếng thịt thừa. Nếu mũi nó vẫn thở như thường mà nó không chịu bú, thì tất miệng nó có mọc mụn, hoặc lưỡi nó tưa.

Về lưỡi tưa, nên dùng « mật ong » tốt, hoặc glycérine boratée quần bông vào đầu lưỡi nhúng thuốc, chùi lưỡi nó.

Lại có khi nó không chịu ăn là vì cách cho ăn không đúng như lần trước. Thí dụ trước nó ăn năm, hoặc vừa cho ăn vừa ru, bây giờ không thế, trẻ cũng không chịu ăn. Đó chỉ là một thói quen dễ chữa.

Từ 2 tuổi đến 14 tuổi. — Trong tuổi này nếu trẻ không chịu ăn thì có 2 nguyên-nhân chính: bị bón hay là có hơi trong dạ-giày.

Nếu bị bón. — Phải nghi rằng các bộ-phận tiêu-hóa của trẻ không được tốt. Nếu nó đau ruột hay đau một bộ-phận nào thì cần chữa thuốc. Bằng-không thì là tại những món ăn. Nên cho nó ăn nhiều rau, nhiều trái cây thật chín, ăn rất ít thịt. Mỗi sáng trước khi chưa ăn gì cho uống một thìa con dầu olive. Phải cấm tiệt không cho ăn sữa, súp, thịt, lòng trắng trứng và các đồ ăn bằng thịt nấu rừ quá.

Chớ nên cho uống thuốc tây. Hai lần. Nếu có cần tây thì sáng sớm nên cho uống 1 thìa huile paraffine

Nếu có hơi trong dạ-giày. — Nhiều đứa trẻ thấy trong bụng đói, bắt đầu ăn thì coi bộ ngon lành lắm, nhưng ăn được một chút thấy no ngay không chịu ăn nữa. Thế là tại nó có bệnh có hơi trong dạ-giày (aérophagie). Vậy đừng ép nó ăn. Cứ để một lúc lâu, khi đói lại, nó hãy ăn. Muốn chữa bệnh này, phải cho trẻ ở chỗ thoáng - khí và nhất là bắt nó vận - động nhiều ở nơi bụng, như sáng sáng bắt thót bụng vào, hoặc tập cách hít-hấp cho đều. Nếu bệnh nặng phải mời thầy thuốc.

Những cách đại-khải làm cho trẻ hay ăn. — Phải cho trẻ vận-dộng, ăn ở trong những buồng thoáng-khí. Mỗi ngày tắm một lần cũng có ích cho sự ăn uống nhiều lắm.

Nếu có thể được thì đem trẻ đi chiếu « rayons ultra violets », một cách chữa thần-hiệu nhất.

Docteur. C.

...chuyện giáo - dục

(Tiếp theo trang nhât)

sự giáo-dục người ta hay dùng những chữ rất to đại cả sa đề làm quanh quẩn khó khăn một vấn đề không phải là tầm thường, nhưng mỗi người chúng ta ai cũng có thể nghĩ ngợi đến được mà không sợ rằng mình đã làm một việc, quá sức mình.

Người ta cứ lý-thuyết, cứ nhắc đi nhắc lại mãi những là giáo-dục phương Đông, giáo-dục phương Tây, quan niệm giáo dục gì gì nữa khiến chúng ta hoang mang chẳng còn hiểu mô tê gì cả. Nhứt ông Thái-Phỉ ở báo Con Ong trước khi nói rằng chúng ta đang thiếu một nền giáo-dục, ông ấy cứ mắng soi soi vào mặt chị em mình, đề rồi cuối cùng ông ấy cũng chẳng giầy cho chị em mình một điều gì hơn cả. Không, chúng tôi không muốn ai mắng, ai phàn-nàn cái tình trạng không có một nền giáo-dục của chúng tôi nữa. Tốt hơn người ta cho chúng tôi những nét phác một nền giáo-dục kia. Người ta hãy bảo cho chúng tôi bây giờ chúng tôi nên chau luyện lấy những đức tính gì giầy đổ con cái thế nào. Có phải là rõ ràng không?

THUY-AN

Gia chánh

Subrics de foie de volaille

Chườg 200gr gan gà, vịt, ngỗng. Xát muối tiêu xong đem rán beurre. Cắt gan ra từng miếng bằng đốt ngón tay và trộn với bột mì và trứng. Trộn thật đều. Mỡ thật sôi hãy bỏ gan vào rán từng bánh nhỏ. Để hai mặt vàng hãy vớt ra, xấp mùi tây lên trên. Ăn rõ nóng.

Haricots verts au lard

Đậu hòa-lan bẻ hai đầu và tuốt xơ xong bẻ làm đôi. Luộc đậu với chút beurre. Khi chín, vớt ra để trong rổ cho ráo nước. Trộn lẫn năm hộp thịt nạc cắt hạt lựu và đậu, rồi lấy mỡ chà gói thành từng gói nhỏ như chả bỏ vào nấu với nước sào thịt bò. Ăn nóng.

Marrons aux choux

(7 hay 8 người ăn)

1 bắp cải.
50gr mỡ.
500gr hạt rẻ tây (marrons).
500gr thịt thăn muối.
1 củ hành tây có cắt thêm vài đinh hương.
2 củ tỏi.
Nửa cốc rượu vang trắng.

2 thìa sauce cà-chua và tiêu, muối. Bóc bắp cải, rửa sạch. Bóc vỏ ngoài hạt rẻ rồi ngâm nước nóng để dễ bóc vỏ lụa. Luộc hạt để, cho chút muối. Khi nào gần chín, vớt ra để cho ráo nước.

Đổ mỡ vào nồi gang, xếp ít lá cải xuống đáy nồi, cắt hành, tỏi rắc lên thịt, và lấy lá cải còn lại, đập lên trên. Đậy nồi cho kỹ đun, trong 10 phút. Lâu lâu khẽ đảo qua, đỡ lại nhưng đừng làm nát và đừng cho thịt rơi ra. Cho thêm ít nước súp và rượu vang. Đun trong 3 giờ rưỡi lâu lâu lại đảo. Xong, xếp hạt rẻ lên trên và đun trong nửa giờ nữa. Để yên trên lửa nhỏ, nếu nước cạn, cho thêm ít nước súp nữa, khi nào gần ăn cho sauce cà chua và một tý đường bột. Lúc xếp ra đĩa, để thịt lên trên bắp cải và hạt rẻ ở chung quanh.

Abricots Jeannette

250 gr. mơ chín,
500 gr. đường bột.
1 thìa nhỏ bột Vanille.
5 lòng trắng trứng.
1. cốc rượu rhum

Rửa sạch mơ, cắt đôi, bỏ hạt. Bỏ luộc mơ trong nước đường. Trong khi chờ, đánh lòng trắng trứng cho hơi bọt, cho đường và Vanille rồi đem bỏ lò trong 10 phút. Mơ chín đổ trên lớp đường trứng ấy.

Thăng nước đường hơi sánh, có cho rượu rhum vào, rồi đổ trên mơ. Xếp úp miếng mơ trông cho đẹp.

Cải - chính

Trong số 37 ở mục gia chánh, bài bánh mưng, câu:

Bột, nước cốt dừa, chocolat lấy trừ g cho hơi dính tay...

Thợ sắp làm là lấy nhiều, vậy xin cải chính.

CHỦ MÓI

IN ĐẸP

Các ngài muốn cần hỏi gì về việc in xin viết thư cho ông:

PHAM HUU KHANH
CHỦ

NHÀ IN TRUNG-BAC
107, Rue des Voiles - Hanoi. Tél. 855

TÌNH LUY

Q. TIỀN

Vì báo rứt trang, sợ rằng hai tiểu thuyết giải chiếm nhiều trang quá, chúng tôi xin tóm tắt dưới cuốn Tình-Lụy lại (tuy thế chúng tôi vẫn để nguyên văn những đoạn hay) đăng nốt kỳ này nữa, để lấy chỗ đăng những bài cần ích khác. Xin bạn đọc biết cho.

Nếu một kẻ sùng-đạo bị ép phải trông lên ban thờ có đồ lễ phủ bằng một miếng dẻ rách uế-tạp, cảm-tưởng họ làm sao? Nếu họ chỉ được phép hôn cái thẻ-chất thiêng-liêng qua một lần lựa ô-ước, họ sẽ cảm thấy những gì?

Tôi không biết nói thế nào nữa — ngày hôm ấy, tôi bị đau-đớn đến-nén nhiều quá, sự nghi-ky dày-vò tôi ác quá, tôi đánh bạo hỏi nàng... Dương-Hoa dằn-dối và đe-dọa tôi. Còn tôi, như một kẻ điên-dại, quỳ xuống giữ lấy áo nàng:

— Anh xia em, anh van em, Dương-Hoa! Thương anh với! Ít ra em cũng nên đợi ngày mãn-nguyệt, khai-hoa..., ngày đưa trẻ ra đời, ngày đưa con anh ra đời đã... Nó là con anh, có phải thế chẳng? Đợi lúc sinh nó rồi, em muốn làm gì tùy em. Anh sẽ giữ kín, anh sẽ chịu hết mọi điều. Khi các tình-nhân của em đến, anh sẽ đi. Nếu em cần dùng, anh sẽ lau giấy cho chúng nó ở buồng bên... Anh sẽ làm nô-lệ cho em, cho chúng nó... anh sẽ chịu hết mọi lễ. Nhưng em nên chờ, cho anh xin đưa con đã. Thương anh một chút!...

Nhưng Dương-Hoa vẫn lạnh-lùng...

Nàng làm cho tôi đau-khổ đến nỗi hôm nghe nàng rên-rỉ trên giường để, tôi có hy-vọng nàng sẽ chết. Chưa-chất chưa! Vâng tôi có cái ý-tưởng ấy. Tôi chỉ mong nó không tránh thoát cái chết... Nhưng nó vẫn sống, sống để hành-hạ tôi và con tôi...

Con tôi... nó đích thực là con tôi. Trên vai nó cũng có một dấu chàm như tôi, nhờ dấu chàm đó mà tôi nhận được nó là con tôi. Tôi cảm ơn Thượng-Đế...

Có nên kể cho ông nghe những đau-đớn của chúng tôi trong mười năm trời không? Có nên nói hết với ông? Không thể được. Không

bao giờ tôi kể hết được và rồi ông có thể không tin tôi, vì những điều đau-khổ của chúng tôi nó phi-thường lắm... Đức Chúa, có lẽ ngài cũng khóc cho tôi nhiều rồi; vì giữa những người, tôi là một kẻ bị nhục nhất, nhục hơn mọi cái nhục trên đời.

Trong mấy năm còn thơ ấu, thằng Thi, con tôi, chưa hiểu gì. Nó thông minh vô cùng và học rất mau biết. Khi tôi được nghe miệng nó thốt ra một câu hỏi độc-địa, than ôi! tôi thấy tôi mất hết cả hy-vọng.

Làm thế nào đâu không cho nó biết sự thực được? Mẹ nó chẳng sẵn-sóc tới nó bao giờ. Và tôi phải đi vắng luôn nên đưa trẻ sống trong cảnh thiếu-thốn và suốt ngày quanh quẩn dưới bếp với một bố già... Những lúc ở sở về, tôi rất sẵn-sóc nó.

Những ngày phong ba vẫn chưa tới. Cái xấu-hổ của tôi nhiều người biết quá và nhờ-nhuộc càng ngày càng nghiêm-trọng. Tôi hóa ra lơ-dãng và chẳng làm gì được nữa. Mọi người coi tôi như một kẻ bị ô-danh, khốn-nạn, bần-tiện như súc-vật. Người ta báo trước cho tôi biết đã hai, ba lần rồi người ta không cho tôi làm nữa; người ta cách chức tôi, lấy lý rằng tôi đã làm bại-hoại luân-lý. Trước kia, tôi vẫn thường khoe cái giá-trị lương-bồng của tôi. Từ khi bị cách chức, tôi không đáng giá bằng một miếng dẻ rách, bằng một cái vỏ quít vứt ngoài đường. Mẹ vợ tôi và vợ tôi đã dùng hết cách ác-nghiệt để hành hạ tôi. Đến lượt tôi bị như ông Cạn Na. Ban đêm, phải đứng ngoài ngõ, ban ngày, nhịn ăn. Tôi phải cúi mình làm đủ mọi điều hèn-hạ để kiếm tiền sống cho qua ngày tháng. Qua những ngày khổ-sở và nhọc-nhân ấy, tôi lê-la khắp các tiệm rượu để tìm lương quên trong hơi men.

Ông Cạn-Na mắc bệnh ung-thư. Bệnh trầm-trọng lắm mà ông ta không chịu đi bác-sĩ mổ. Mẹ con Dương-hoa hất-hủi ông ta, cho nằm ở buồng chứa hàng tối-tăm và chật chội. Hôm nào hai cha con tôi cũng đến thăm ông ta... và chỉ có hai cha con tôi thôi. Ông già khốn-nạn đó, cho đến lúc chết, còn được chút may-mắn là có bên mình hai người bạn rất tận-tâm...

Định-mệnh! Mười năm sống trong thất-vọng đã đi qua! Mười thế-kỷ sống dưới địa-ngục đã đi qua! Thi một buổi chiều, Dương-Hoa bảo cho tôi biết rằng Quang-Lệ đã trở về và nàng đã mời Quang-Lệ tới chơi.

Ngoài trời, mưa như dội. Quanh bàn, cả ba đều ngồi im lặng. Một lo-lắng buồn-rầu hiện trên nét mặt thằng Thi, khác hẳn mọi ngày... Lúc chuông kêu, Dương-Hoa bảo tôi ra mở cửa cho Quang-Lệ. Chúng nó chuyện trò vui-vẻ và cười đùa dữ dội. Hai cha con tôi nhìn nhau Quang-Lệ vuốt tóc thằng Thi, nó ngoắt đầu mạnh, giận dữ, khiêu mẹ nó tức vô cùng và đánh đập nó. Thằng Thi thực là máu mủ của tôi!

Thằng Thi bị đòn mà không khóc. Chưa lần nào tôi thấy nó cứng-cỏi, bất phục như thế, miệng như dọa-nạt và thần sắc nó nhợt-nhạt quá. Một không-khí nặng-nề và buồn rười bao bọc cha con tôi.

Ngoài trời, mưa như tầm, như tã, gió lay động cả những cửa kính. Con tôi cứ chập-chờn, không ngủ được. Tôi muốn ngồi bên con tôi cho nó ngủ yên như Dương-Hoa gọi tôi sang vì Quang-Lệ sắp về... Nàng còn bắt tôi đi gọi xe cho nó nữa... Tôi ốm mà cũng không dám chối từ, rón rén đi ra...

Tôi lưỡng-lự quá, vì lo con tôi sẽ thức dậy... Tôi ra đến đường tâm-tri hoang mang Gió thổi mạnh quá. Bỗng tôi nghe tiếng thằng Thi gọi tôi, tôi quay trở lại, lấy có là ốm, không đi được nữa. Về mặt thằng Thi có vẻ lo sợ hốt hoảng, nó trần trọc mãi không ngủ được. Rồi nó nhòm dậy, nhìn vào mặt tôi, nói bằng một giọng rất khó giãi:

— Nó vẫn chưa đi?

Từ cái đêm hôm ấy, sự biết trước một tấn thảm-kịch không đời tôi lúc nào. Đây là một sự khùng-khiếp rất bí-mật kết ở trong người tôi và sự sáng-suốt của lương-trí không tài nào biết rõ được. Tôi lo-sợ vô cùng...

Vài hôm sau, Quang-Lệ chiếm lấy nhà tôi, ở nhà tôi như một khách trọ... Tôi thì, cố nhiên tôi phải làm nô-lệ cho nó, khiếp sợ nó. Tôi nhận thấy thằng Thi đau-đớn lắm. Thấy nó nén cơn thịnh-nộ, nghe những lời chua-chát hơn thuốc độc, tiếng kêu và tiếng nức-nở của nó vang-động một cách bướng-bỉnh trong đêm tối, tôi sờ cả tóc gáy. Thân-hình nó im-lặng nằm trên giường như một xác chết, lệ nó cứ trào ra từng giọt một ở đôi mắt thao-láo và chong-chẻo, không đục và không

ÁO CON NÍT

VĨNH - LONG

CẦN NHIỀU CÁC NHÀ BUÔN TO NAM-KY

SAIGON, - CHOLON, - MYTHO,
BACLIEU, - TRAVINH, - CANTHO,
BIENHOA, - PHNOMPENH.

Bán sỉ và bán lẻ giá rất hạ

53, RUE DE LA CITADELLE, HANOI

Pin « CON RỒNG »

CHẾ RIÊNG CHO CÁC
THUỐC - ĐỊA, LÀM TOÀN
BẰNG VẬT LIỆU CỦA PHÁP

ĐÃ TỐT LẠI BỀN LÂU

-- Bán tại: --

TẤT CẢ CÁC HIỆU LỚN

LIN - YE 1, Ruelle Jules d'abbadie
-- HAIPHONG --

CÁC BÀ NUÔI TRẺ NÊN BIẾT ĐẾN .

CĂN - CỎ - TÂN ĐẠI - QUANG

Đã đành khi trẻ con mắc chứng bệnh cam mà cho nó uống thuốc «CAM-TÍCH-TÂN ĐẠI-QUANG» thì không gì hay bằng. Những đứa trẻ tự lúc sơ sinh đến ba tuổi thường hay có những chứng bệnh ươn, sài, ho, chớ, nóng mình, đi tuốt, hay khóc, hay giựt mình không chịu ăn, nhưt là chứng ho sốt, có khi nó còn hóa ra kinh phong nữa. Vậy khi thấy trẻ nhỏ có những chứng bệnh đã kể trên kia thì cần phải cho nó uống ngay thuốc CĂN - CỎ - TÂN này sẽ

khỏi bớt ngay mà lại ăn chơi như thường. Mỗi gói giá 0\$20 CĂN-CỎ-TÂN chỉ có thuốc ĐẠI-QUANG là hay, có mua xin nhớ hiệu ĐẠI-QUANG nhãn CON BƯỚM mới là chính hiệu

DAI - QUANG

DƯ'ỢC - PHÒNG

23 Phố Hàng-Ngang — Hanoi **23**
GIẤY NÓI : 805

CENTRE MÉDICAL DE HANOI

NHÀ THƯƠNG NGÕ TRẠM

167, Boulevard Henri-d'Orléans — Téléphone: 772

CONSULTATIONS ET CLINIQUE

Docteur LUYEN

Docteur CHUONG

INSTALLATION MÉDICALE MODERNE POUR TRAITEMENT

-- (Rayon X. traitement électrique) --

CHAMBRES POUR MALADES AVEC TOUT CONFORT